

Перед початком чергового засідання Президії НАН України 11 липня 2012 року керівник апарату Верховної Ради України В.О.Зайчук вручив академіку НАН України Б.Є.Патону Орден Міжпарламентської асамблеї країн СНД «Співдружність».

Академік НАН України Б.Є.Патон вручив: державні нагороди з нагоди Дня Конституції України завідувачу відділу Інституту держави і права ім.В.М.Корецького НАН України доктору політичних наук І.О.Кресиній та з нагоди Дня медичного працівника головному лікарю Лікарні для вчених НАН України І.А.Ярменчуку; вітальну адресу з нагоди ювілею президенту Національної академії педагогічних наук України академіку НАН України та НАПН України В.Г.Кременю; відзнаку Міжнародної асоціації академії наук «За сприяння розвитку науки» академіку НАН України О.С.Онищенку, а також зачитав відкритий лист Європейського фізичного товариства про обрання почесним членом цього товариства академіка НАН України В.Г.Бар'яхтара.

Далі учасники засідання заслухали та обговорили наукові повідомлення молодих учених НАН України:

– кандидата фізико-математичних наук, наукового співробітника Інституту металофізики ім.Г.В.Курдюмова НАН України Н.А.Курган на тему: «Синтез, структура та властивості нанорозмірних апатитоподібних систем»;

– кандидата економічних наук, наукового співробітника Інституту демографії та соціальних досліджень ім.М.В.Птухи НАН України І.С.Марченко на тему: «Інфраструктурна підтримка розвитку ринку праці»;

– кандидата технічних наук, наукового співробітника Інституту проблем міцності ім.Г.С.Писаренка НАН України Є.Л.Данильчук на тему: «Дослідження деформування та несучої здатності тканих матеріалів при одновісному та двовісному навантаженнях».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, віцепрезидент НАН України, директор Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» академік НАН України В.М.Геєць, завідувач відділу Інституту проблем міцності ім.Г.С.Писаренка НАН України доктор технічних наук М.К.Кучер.

Згідно з Порядком конкурсного відбору молодих учених НАН України для виступів на засіданнях Президії НАН України та надання цільового фінансування з метою підтримки їх наукових досліджень було прийнято рішення схвалити результати наукових досліджень, викладених у наукових повідомленнях молодих учених Інституту металофізики ім.Г.В.Курдюмова

НАН України, Інституту проблем міцності ім.Г.С.Писаренка НАН України, Інституту демографії та соціальних досліджень ім.М.В.Птухи НАН України, та доручити Комісії по роботі з науковою молоддю НАН України разом із Науково-організаційним відділом Президії НАН України врахувати результати розгляду наукових повідомлень при підготовці проекту постанови Президії НАН України «Про відкриття у 2013 році додаткових відомчих тем для молодих учених-доповідачів», а також передбачити додаткові кошти на ці теми.

Члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь члена-кореспондента НАН України О.А.Кордюка «Високотемпературні надпровідники на основі заліза: дослідження та перспективи».

У доповіді та виступах академіка НАН України Б.Є.Патона, директора Інституту магнетизму НАН України та МОНмолодьспорту України академіка НАН України В.Г.Бар'яхтара, почесного професора Київського національного університету імені Тараса Шевченка академіка НАН України М.Г.Находкіна, завідувача відділу Інституту надтвердих матеріалів ім.В.М.Бакуля НАН України члена-кореспондента НАН України Т.О.Пріхні, академіка-секретаря Відділення фізики і астрономії НАН України академіка НАН України В.М.Локтева йшлося про важливі дослідження металофізиків, спрямовані на вирішення проблем енергоощадження, про пошук матеріалів, які здатні при певних умовах проводити струм з мінімальними втратами. Цього можна досягти шляхом суттєвого зниження температури, однак значні енерговитрати не дають бажаного виграшу. В результаті подальших досліджень були знайдені так звані високотемпературні надпровідники, але вони поки що не виправдали всіх сподівань. Проте фундаментальні дослідження тривають і нині визначають один з найактуальніших напрямів сучасної фізики твердого тіла.

Відзначалось, що українські фізики посідають в цих пошуках провідні місця. Їм належать першокласні, визнані в світі результати. Зокрема, цікавим стало дослідження електронних збуджень у нещодавно відкритих так званих залізних надпровідниках, які вважаються важливим етапом на шляху синтезу нових перспективних надпровідників.

Також наголошувалось, що науковці Інституту металофізики ім.Г.В.Курдюмова НАН України експериментально підтвердили новий механізм високотемпературної надпровідності, який дозволяє передбачити існування сполук з вищою температурою надпровідного стану.

Було зазначено, що питання шляхів вирішення проблеми створення кімнатнотемпературних надпровідників, яким активно займаються фахівці Інституту металофізики ім.Г.В.Курдюмова НАН України, бере початок в роботах українських фізиків – П.Г.Борзяка, В.В.Немошкаленка і А.П.Шпака. Це свідчить, що є всі підстави сподіватися на хороші перспективи цього напрямку в

Україні. Тут велику роль можуть відіграти нанотехнології, які відкривають колосальні можливості для поатомного створення матеріалів з наперед заданими властивостями, серед яких може виявитись і висока критична температура.

Той факт, що дослідження властивостей надпровідників на основі заліза виконуються у тісному співробітництві з вченими ряду зарубіжних країн, свідчить про актуальність і значимість проблеми. Нещодавно в Росії створено міжвідомчу лабораторію саме з метою пошуку нових матеріалів з високими температурами переходу в надпровідний стан. Можливо, що і українським дослідникам доцільно подумати про таку лабораторію – це посильна задача для тих колективів, які працюють над розв'язком подібних задач.

Крім того, Президія НАН України заслухала, зокрема інформацію про підготовку спільного засідання Президії НАН України з Конструкторським бюро «Південне»; про співробітництво установ НАН України з Донецькою паливно-енергетичною компанією; про проблеми видобутку сланцевого газу; про затвердження наукових проектів за результатами спільного конкурсу НАН України та УНТЦ 2011-2012 рр.; про ліквідацію Міжвідомчої координаційної ради з проблем розвитку мінерально-сировинної бази України; про проведення спільного конкурсу наукових проектів НАН України та Російського гуманітарного наукового фонду 2013 року; про внесення змін до складу Експертної ради з питань оцінювання тем фундаментальних науково-дослідних робіт при НАН України; про встановлення взаємовигідних партнерських відносин з реалізації інвестиційних проектів між Державним унітарним підприємством «Академкапбуд» РАН та НАН України у сфері поліпшення матеріально-технічної інфраструктури та будівництва житла для НАН України; про проведення в Україні II Міжнародної конференції з біобезпеки та біозахисту; про окремі результати наради з проблемних питань та розвитку оборонно-промислового комплексу; про міжнародне співробітництво НАН України в галузі космічних досліджень; про відзначення 120-річчя від дня народження Михайла Кравчука; про участь НАН України у Європейській асоціації наукових заходів; про стан підготовки заходів з відзначення 150-річчя від дня народження академіка В.І.Вернадського; також було розглянуто низку кадрових питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України